

เทศน์อบรมพระสงฆ์และฆราวาส

ณ วัดเขาใหญ่เจริญธรรม ญาณสัมปันโน

อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

เมื่อค่ำวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

เอาธรรมเข้าสู่เสือ

เราเห็นพระปฏิบัติมาจำนวนมากเราพอใจกับพระปฏิบัติ พระปฏิบัติผู้ครองวัดครองวานั้นแลคือผู้ครองหัวใจคน ธรรมเป็นสำคัญมาก คำว่าธรรมเท่านั้นหมอบกราบกันทั่วโลกดินแดน พระผู้ครองธรรมจริง ๆ จิตใจคนก็หมอบกราบไหว้บูชา เย็นตาเย็นใจ ถ้าเป็นเพียงซากวัดซากพระดูไม่ได้นะ ซากวัดวัดนั้นก็กลายเป็นส้วมเป็นถ่าน พระก็กลายเป็นมูลตรเป็นคูด ปฏิบัติตนเหลวแหลกแหวกแนว วัดทั้งวัดก็เลยกลายเป็นส้วมเป็นถ่าน พระทั้งองค์เต็มวัดอยู่ก็กลายเป็นมูลตรเป็นคูด บรรลุอยู่ในส้วมในถ่านคือวัดนั้นไปเสีย

อย่างหนึ่งจิตใจของประชาชนซึ่งเขาตามร่องตามรอยครูบาอาจารย์อยู่ ก็เที่ยวแหงยูกยอบ ไม่สบายใจ ไปที่ไหนเห็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ครองวัดอยู่เท่านั้นเย็นตาเย็นใจ พวกเราทั้งหลายให้ปฏิบัติอย่างนั้น อย่าไปดูภายนอกอะไรมากนักยิ่งกว่าดูภายในคือไฟเผาหัวใจ ราคคุดินา ไฟคือราคะตัณหา โทสคุดินา ไฟคือความโกรธ ความเคียดแค้น โมหคุดินา ไฟกองใหญ่เผาอยู่ในหัวอก ให้ดูไฟสามกองนี้

พระเราต้องดูจิตใจมากกว่าอย่างอื่น อย่าไปดูวัตถุภายนอก อยู่ที่ไหนก็มี สร้างเต็มโลกเต็มสงสารหาความสงบร่มเย็นไม่ได้ ถ้ามีแต่วัตถุไม่มีธรรมแทรกในหัวใจคนจะหาความสุขไม่ได้ มีแต่ด้านวัตถุนั้นก็เผาหัวใจคนนั้นแหละ ถ้ามีธรรมะแล้วหากพอเป็นพอไปรู้จักประมาณ ไม่ติดไม่ตั้ง นี่ละธรรมไปที่ไหนความรู้จักประมาณพอเหมาะพอดีจะไปตามนั้น

วันนี้ท่านรัฐมนตรีกับท่านผู้หญิง ท่านก็เป็นศรัทธา พร้อมทั้งคณะศรัทธาญาติโยมมาจากทุกทิศทุกทาง มาถวายกฐินเพื่อมหากุศลต่อน้ำใจของแต่ละท่าน ๆ ที่ได้จุดสำห้พยายามเสียสละทั้งทรัพย์สินสมบัติเงินทองข้าวของมีมากน้อย เสียสละเพื่อเป็นทานทั้งหมด เวลาเวลาหน้าทีการงาน แม้ที่สุดจะเป็นจะตายก็มอบถวายพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เสียสละมา วันนี้จึงนับว่าเป็นวันมหากุศลอันยิ่งใหญ่แก่บรรดาพี่น้องทั้งหลาย กุศลนี้แหละ ทำจิตใจให้โลกร่มเย็น วัดถู่อื่นเป็นแต่เพียงเครื่องส่งเสริม ถ้าเรารู้จักประมาณก็เป็นเครื่องส่งเสริม ถ้าไม่รู้จักประมาณก็เป็นพินเป็นไฟเผาเราเองผู้ส่งเสริมไฟนั้นแหละ

พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เลิศเลอสุดยอดแล้ว เจ้าของศาสนาคือพระพุทธเจ้าเป็นผู้สิ้นกิเลสโดยตรง บริสุทธิ์พุทธโธทั้งดวง สอนโลกได้ถึงสามแดนโลกธาตุ กามโลก รูปโลก อรูปโลก เทวดา อินทร์ พรหม มาฟังธรรมท่านทั้งนั้นแหละ กราบไหว้บูชาท่านตลอดมา เมืองไทยเราเป็นเมืองพุทธศาสนา ควรจะได้รับความร่มเย็นเป็นสุขเข้าครองหัวใจบ้าง อย่ามีแต่ไฟแต่ไฟเกิดจากความติดความดันเผาหัวใจโดยถ่ายเดียว ทั้งๆ ที่ใครก็หาความสุข ความเจริญตั้งแต่ตื่นนอน ไปถึงตื่นนอนขวยตัวเป็นกงจักรไปเลยหาความสุข ครั้นได้มามันมีแต่ความผิดหวังๆ บางรายนอนไม่หลับก็มี นั้น

ถ้าวิ่งหาโดยความเป็นธรรม มีธรรมแทรกก็จะรู้จักประมาณ การพักผ่อนหย่อนตัว การประกอบหน้าที่การงานก็เป็นเนื้อเป็นหนัง เป็นหลักเป็นเกณฑ์ได้ ได้มาเท่าไร เก็บไว้เท่าไร จะจ่ายไปเท่าไรด้วยความจำเป็น มีเหตุผลคือหลักธรรมเป็นเครื่องคุ้มครองรักษาสมบัติของตน คือสมบัติเงินทองก็เพราะรักษาใจให้ดี สมบัติเงินทองก็เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ตนและส่วนรวมได้ ไม่เรียกรวดสาตกกระจายไปหมด ทั้งๆ ที่ใครก็หาแต่เงินๆ ครั้นถามแล้วก็ยังมีแต่คนจนเต็มบ้านเต็มเมือง มันหาเงินอย่างไรกันถึงมีตั้งแต่คนจน

คนหาเงินควรจะได้เงินมาประดับประดาตัวเอง ให้มีความสุขความเย็นใจสบายใจ แทนที่จะเป็นอย่างนั้นมันกลับกลายเป็นมีแต่ไฟแต่ไฟติดดิน นั้น เพราะให้กิเลสพาทากิเลสจะไม่รู้จักประมาณ ได้เท่าไรยังติดยึดดินเป็นบ้ำไปเลย ถ้าธรรมพาทาแล้วรู้จักประมาณ สิ่งใดที่ควรจะมีเก็บไว้เพื่ออะไร ควรจะจับจ่ายใช้สอยไปเพื่ออะไร แบ่งปันส่วนในสมบัติของตนด้วยความเป็นธรรมภายในใจ แล้วสมบัติเงินทองข้าวของก็เป็นประโยชน์แก่ผู้เป็นเจ้าของ ไม่เดือดร้อนวุ่นวาย เป็นอย่างนั้นนะ

ท่านทั้งหลายอย่าห่างเหินธรรม ถ้าห่างเหินธรรมแล้วหาความสุขตั้งแต่นี้ถึงวันตายก็ไม่เจอความสุข จะมีตั้งแต่กิเลสนำไปเผาเสียแหลกหมดๆ ได้มาเท่าไรกิเลสเอาไปเผาหมดๆ เหมือนใส่เชื้อไฟเข้าหาไฟ เผาไหม้แหลกไปหมด ไม่ค่อยรู้จักประมาณในตัวเอง คนเรา หาทรัพย์สมบัติก็เพื่อเป็นหลักเป็นเกณฑ์แก่ครอบครัวเหี้ยเรือ่นความเป็นอยู่ทั้งส่วนตนและส่วนรวม ไม่ใช่หามาแล้วจ่ายอีลุ่ยฉุยแฉกไม่มีประมาณ ติดหนี้ติดสินเขา พระรุ้งพระรัง เรียกว่าอีลุ่ยฉุยแฉก สุกเอาเผากิน ชีวิตจิตใจเลยไม่มีประมาณ

ถามหน้าไหนๆ มีแต่หน้าติดหนี้ติดสินพระรุ้งพระรัง หน้าจะเป็นเนื้อเป็นหนังเป็นตัวของตัวเองจริงๆ สมกับเราเสาะแสวงหาทรัพย์สมบัติมาไม่ค่อยมี มีแต่แบบสุกเอาเผากิน หน้าไหนมีแต่หน้าติดหนี้ติดสินครอบทั่วประเทศไทยเรา มีแต่ตาข่ายแห่งความติดหนี้ติดสินกัน บ้านน้อยติดน้อย บ้านใหญ่ติดใหญ่ ในเมืองใหญ่เท่าไรยิ่งติดมาก เป็นผู้ใหญ่เท่าไรยิ่งติด

มากเพราะกิเลสพาให้ติด ธรรมไม่ได้พาให้ติดนะ ถ้ารู้จักประมาณแล้วไม่ติด มีหลักมีเกณฑ์ สมบัติเงินทองได้มามากน้อยควรจะเป็นประโยชน์ก็ให้เป็น

อันนี้มันไม่ค่อยได้เรื่องได้ราว เพราะไม่มีหลักมีเกณฑ์ในการเสาะแสวงหาและการเก็บรักษา มันเลยเหลวแหลกแหวกแนวไปหมดทั้งเขาทั้งเรา เรียกว่าชีวิตนี้ไม่มีหลักมีเกณฑ์ ได้มาเท่าไรก็เสียไปเท่านั้น จ่ายมากได้มาน้อยมันก็ไม่พอ แล้วก็ไปกู้หนี้ยืมสินเขามา การติดหนี้ติดสินคนเป็นของเล่นเมื่อไร มันเอาไฟเผาตัว ดีไม่ดีคู่เจ้าหนี้กับลูกหนี้มันเลยเป็นข้าศึกกันก็ได้ ให้พากันระมัดระวัง มันก็จนก็จนไปบ้างเถอะ อย่าติดหนี้ติดสินใครนั้น เป็นของดีทั้ง ๆ ที่เราจนก็ยังดีอยู่ แต่ติดหนี้ติดสินเขาไม่ดีเลย เสีย

พระพุทธเจ้าสอนธรรมแก่โลกนี้ สอนให้รู้จักประมาณทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ได้สอนให้อีลุ่ยฉุยแฉก ไม่มีหลักมีเกณฑ์ พวกเรานี้พวกไม่มีหลักมีเกณฑ์ สมบัติเงินทองก็มีเต็มโลกเต็มสงสาร แต่แทนที่จะให้ความสุขแก่ผู้เสาะแสวงหา กลับมาเป็นพินเป็นไฟแก่ผู้แสวงหา มาแล้วนำสมบัติเหล่านั้นมาเผาตนเสียเป็นส่วนมาก ขอให้พากันคิดอ่านไตร่ตรอง อรรถธรรมเป็นเรื่องสำคัญมาก ควรรู้จักประมาณ ยิ่งเราเป็นเมืองพุทธด้วย เมืองไทยเราเป็นเมืองพุทธ มันมีแต่ปากมีแต่ชื่อเฉย ๆ การที่จะปฏิบัติต่อพุทธ พุทธท่านสอนว่าอย่างไร เป็นธรรมออกมาท่านสอนว่าอย่างไร ควรจะนำธรรมนั้นมาปฏิบัติตัวให้ได้รับความสุข ความสงบเย็นใจบ้าง ไม่ค่อยมี มีแต่ความติดความตันไปหมด ใช้ไม่ได้นะ

สมบัติเงินทองมีมาไว้เพื่ออุดหนุนเรา เวลาเดือดร้อนวุ่นวายก็ได้อาศัยสิ่งเหล่านั้น แต่นี้ได้มาเท่าไรก็หมดไปเท่านั้น ดีไม่ดีติดหนี้ติดสินเขาพะรุงพะรัง ยิ่งเอาไฟกองใหญ่มาเผาหัวอก สุดท้ายเจ้าหนี้กับลูกหนี้ก็เลยเป็นกรรมเป็นเวรต่อกัน มีเยอะนะ ให้พากันคิด หลวงตานี้ไม่ได้ไปหาติดหนี้ติดสินผู้ใด แต่ธรรมนี้กระจายทั่วโลก มันหากรู้หากเห็นไปเอง เรื่องโลกหมุนตัวไปอย่างไร ๆ ธรรมเหนือโลกสามารถรู้ได้

นั่นละพระพุทธเจ้าสอนโลก ไม่จำเป็นจะต้องไปมองหน้าคนนั้นเป็นอย่างไร คนนี้เป็นอย่างไร จึงจะนำธรรมมาสอนโลก ไม่ต้องมองก็ได้ ธรรมนี้กระจายไปหมด เห็นความสุข ความทุกข์ ความดี ความชั่ว ความเคลื่อนไหวของโลกทุกประเภทไปหมดแล้ว เวลาสอนจึงไม่ผิด เราให้ปฏิบัติตามท่าน ไม่เช่นนั้นจะไม่มีอะไรเหลือติดเนื้อติดตัว ศีลธรรมอย่าพากันปล่อยวาง เรื่องศีลเรื่องธรรมนี้สำคัญมากทีเดียว

ใจดวงนี้ไม่เคยตาย ขอให้ท่านทั้งหลายฟังให้ถึงใจ เรื่องภพเรื่องชาติตายเกิดอยู่ตลอดมานี้มีแต่ใจดวงนี้ทั้งนั้น เทียบเกิดที่นั่นตายที่นี่ หมดสภาพในร่างนี้แล้วก็ไปเข้าร่างใหม่ ไปเกิดร่างใหม่ตายร่างใหม่ไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ การที่จะไปเกิดกับร่างนั้นร่างนี้ก็ขึ้นอยู่กับ

กับกรรมดีกรรมชั่วของตัวเอง หากมีกรรมดีก็ไปเกิดในสถานที่ที่ดีคติที่เหมาะสม ถ้ามีแต่กรรมชั่วไปเกิดที่ไหน ๆ ก็มีแต่ความชั่ว คบค้าสมาคมกับเพื่อนกับฝูงก็มีแต่คนชั่ว ไปคบค้าคบเมียก็เป็นคู่ต่อสู้ทะเลาะวิวาทกันเสียทั้งวันทั้งคืน

คนนี้ก็ว่าคนนั้นไม่ดี คนนั้นก็ว่าคนนี้ไม่ดี เวลาหย่ากันมาแล้วเป็นยังงี้ละหญิงคนนั้นถึงหย่ามันเสีย โหย จะอยู่กับมันได้ยังไงมันเร็วยิ่งกว่าหมา ทั้งเห่าทั้งกัดทั้งฉีกทนมไม่ไหว ถลอกปอกเปิกไปหมดทั้งเนื้อทั้งตัว นี่เอาเสือใส่ไว้เฉย ๆ จึงไม่มองเห็นรอยข่วนรอยกัดของมัน แล้วจะอยู่กับมันได้ยังไง ทีนี้ไปถามผู้หญิงนั้นว่าอย่างไรอีกล่ะ ใอันั้นถึงหย่ามันเสีย มันเป็นอย่างงี้ โอ้โฮ ตอนเช้าก็หากินเหล่าเมาสุรา เตรีดเตร่ร่าร้อนไม่มีวันมีคืน จะตายแล้วก็ตาม ๆ มาขอเงินเมีย จะอยู่กับมันได้ยังไง เมียก็ว่าอย่างนี้ ความจริงมันก็ผิดทั้งสองฝ่ายนั่นแหละ

ให้ต่างคนต่างปรับตัวเองนะ ผู้ก็อย่าเป็นคนชี้เหล่าเมาสุรา พวกการพนันชั้นต่ออย่างอยู่กับมัน หน้าที่การงานที่เป็นสาระสำคัญก็ให้ปฏิบัติตามนั้น ภรรยาก็อย่าปากเปราะเห่าไว้กัดเร็ว ไม่มีปากไหนเหนือปากคน ปากหมามันเห่าว้อ ๆ หมาบางตัวเห่าน่ารักนะ แต่คนเห่าว้อ ๆ ขึ้นมานี้แตกฮือ ๆ มันทะเลาะกัน มันเร็วกว่าปากหมาพวกเรา ไม่มีธรรม ถ้ามีความอดความกลั้นเก็บความรู้สึกเอาไว้ จะสุขุมละเอียดเข้าไปโดยลำดับคนเรา

ถ้าอะไรก็พูดออกมา ๆ ตามความชอบใจแล้วปากเปราะปากบอน คบค้าสมาคมกับใครก็ได้ ไปเอาผิวมาลืบผิวผิวแตกฮือไม่มีใครอยู่ได้ ไปหาเมียมาก็เมียก็แตกฮือ เมียอยู่ไม่ได้ เงินมีเท่าไรในกระเป๋ามันมาออกมาอ่อน มาขอเอาไปใช้เรื่องการพนันชั้นต่อ กินเหล่าเมายาไปเสียหมด เลยอยู่ด้วยกันไม่ได้ แตกกันไป ไปหาเมียไหนก็แบบนั้นปากมันก็มีมันก็เห่าว้อ ๆ ทะเลาะกับผิว ไปหาผิวไหนปากมันก็มี มันสะแตกได้เหมือนกันสะแตกเหล่า การพนันชั้นต่อมันก็เก่งได้ สุดท้ายมันก็แตก ได้ก็ผิวก็เมียมีแต่ผิวเมียประเภทนี้ อยู่ด้วยกันไม่ได้

ทำไมจึงจะให้ติด ปรับปรุงตัวเองให้ดี เมียก็อย่าปากเปราะเกินไป เก็บความรู้สึกพอด อด พอทน ทนกันไป ผู้ก็ให้เก็บปากไว้บ้าง ปิดปากไว้บ้าง อย่าเอาสุรามากรอกมันทั้งวันทั้งคืน การพนันชั้นต่อเป็นสิ่งพาให้ฉิบหายตั้งเนื้อตั้งตัวไม่ได้ คนเมาสุราคนชอบการพนันไม่มีใครตั้งเนื้อตั้งตัวได้ละ เป็นคอสุราเป็นคอการพนันเสียหายทั้งนั้น ให่งดเล็กมันเสียสิ่งเหล่านี้ ทำแต่สิ่งที่เป็นผลเป็นประโยชน์แก่ตน อย่างนั้นมันถึงดีคนเรา

เราับผิดชอบเราทุกคน ตั้งแต่เกิดมาที่แรกก็พ่อแม่พี่น้องเลี้ยงดูรับผิดชอบ พอโตขึ้นมาก็รับผิดชอบตัวเอง การรับผิดชอบก็ต้องได้พิจารณาพิจารณา การพิจารณาต้องหา

ธรรมเข้ามาใคร่ครวญทดสอบตัวเอง ผิดถูกชั่วดีประการใด วันหนึ่งตั้งแต่ตื่นนอนไปนั้น จนกระทั่งถึงหลับเรามีความเคลื่อนไหวไปมาทางกิริยามารยาทการประพฤติตัวอย่างไรบ้าง ถ้าไม่ตัวอย่างไรก็แก้ไขตัวเอง การทำชั่วทำได้การแก้ไขให้เป็นคนดีทำไมแก้ไขไม่ได้ เราคนเดียวกันแก้ไขไม่ได้มีอย่างเธอ มันก็แก้ไขได้คนเรา ต้องให้ปรับปรุงตัวเองอย่างนี้ ไม่เช่นนั้นไม่ได้นะเหลวแหลกแหวกแนวไปหมด คนมีจำนวนมากเท่าไรมีแต่ความเหลวแหลกแหวกแนวเต็มแผ่นดินไทยใช้ไม่ได้

ให้มีศีลมีธรรมเป็นเครื่องกำกักรักษา ยับยั้งชั่วตัว สิ่งใดไม่ดีไม่งามอย่าพากันทำ ถ้าทำแล้วก็มาเสียตัวเอง กระจายไปหาลูกหาหลาน พ่อแม่เป็นยังงี้ลูกก็วิ่งตามพ่อตามแม่เขาร่องรอยไม่ดีนั้นละเข้ามาสวมให้ลูกให้หลาน เป็นลูกเลวหลานเลวไป เพราะพ่อแม่ปู่ย่าตายายโคตรแช่พาลแล้ว ลูกเต้าหลานเหลนก็เลยเลวไปตาม เพราะฉะนั้นผู้เป็นหัวหน้าเป็นพ่อเป็นแม่จึงควรเป็นตัวอย่างอันดีของเด็ก นี่การประพฤติดีเพื่อความเป็นคนดี อะไรไม่ดีอย่าทำให้เด็กดู ไม่ดี ทำคนเดียวก็ไม่ควรเหมือนกัน ให้ระมัดระวัง

เด็กตามรอยของพ่อของแม่ ของครูบาอาจารย์ ของผู้ใหญ่ นั่นแหละ ผู้ใหญ่พาดีเด็กก็ดีไปตาม ผู้ใหญ่พาชั่วเด็กก็ชั่ว ถ้าผู้ใหญ่พาเลวเด็กก็เลวไปเลย ที่นี้เลยมีแต่คนเลวทั้งประเทศ ใช้ไม่ได้นะ หากคนดีหาที่ไหนไม่ได้ให้หาจากตัวเอง เลวก็คือเรานี้ละ คนนั้นก็เลว คนนี้ก็เลว รวมคนทั้งประเทศเลวไปหมด แล้วจะทำยังไงให้ดี เอา ต่างคนต่างแก้ คนนี้ก็แก้ตัวเอง คนนั้นก็แก้ตัวเอง ก็ดีได้ทั้งประเทศคนเรา ไม่เช่นนั้นจะเสียหาย ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้คิดได้อ่านไตร่ตรอง

เรื่องศีลเรื่องธรรมอย่าห่างเหินนะ ศีลธรรมนี้เป็นเครื่องฝังใจอย่างลึกลับ เราตายแล้วจิตนี้ไม่เคยตาย เกิดก็ภพก็ชาติ แม้ที่สุดทำความชั่วช้าลามกไปตกนรกๆ หมกหมักก็ปักก็กำป่ทุกข์ขนาดไหนก็ยอมรับว่าทุกข์ แต่ไม่ยอมฉิบหายคือใจ ใจดวงนี้ไม่เคยมีความฉิบหาย กรรมเป็นของอนิจจัง ไม่เปลี่ยนช้าก็เปลี่ยนเร็ว แม้อยู่ในนรกก็เปลี่ยนขึ้นมาได้ เพราะสิ้นกรรม แล้วก็มาพลิกตัวใหม่เป็นดีขึ้นๆ ก็กลายเป็นคนดีขึ้นมาได้ถึงนิพพานได้

ใจดวงไม่ตายนี้แหละถึงนิพพานเป็นนิพพานเที่ยง เป็นธรรมธาตุไม่ตาย เรียกว่าธรรมธาตุไม่ตาย นิพพานเที่ยง จะลงนรกหมกหมักก็ไม่ตาย ทุกข์ขนาดไหนก็ยอมรับว่าทุกข์ แต่ไม่ยอมฉิบหายคือใจ เพราะฉะนั้นจึงให้พากันระมัดระวัง เวลานี้โลกชาวพุทธเรานี้สำคัญมากนะว่าตายแล้วสูญ เวลามีชีวิตอยู่อยากทำอะไรก็ทำ นั่นเป็นกิเลสหลอกคนให้จมลงไปเรื่อยๆ ถ้าสูญมนุษย์เราและสัตว์ทั้งหลายมีมาได้อย่างไร เต็มโลกเต็มสงสารมีแต่สัตว์เกิดสัตว์ตายทั้งนั้นไม่มีสัตว์สูญ สัตว์ตัวไหนสูญไม่มี จิตนั้นละไม่พาให้สูญ ออกจากร่างนี้

แล้วก็ไปเกิดในร่างนั้น ๆ ไปเกิดร่างนี้ ถ้าทำดีก็ไปทางดี ถ้าทำชั่วก็ไปทางชั่วเป็นอยู่อย่างนี้ ตลอดไป ท่านจึงเรียกวิบากกรรม

ก่อนที่จะเคลื่อนย้ายไปจากร่างนี้ก็ต้องมีกรรมดีกรรมชั่วติดหัวใจไป ถ้ามีกรรมชั่วก็พาลลงทางต่ำ ถ้ามีกรรมดีก็พาไปทางสูง นี่เป็นคำพูดของพระพุทธเจ้าศาสดาองค์เอกสอนโลกไม่ผิดพลาด พวกเราอย่าทำแต่ความผิดพลาดลบล้างคำสอนของพระพุทธเจ้า แล้วสร้างแต่ความชั่วซ้ำลามากใส่ตน ตายนี้แล้วจะจมไปตลอดนะ ให้ฟังเสียงศาสดาองค์เอกจอมปราชญ์คือพระพุทธเจ้า จอมโง่คือพวกเรา ให้ฟังเสียง จอมโง่ให้ฟังเสียงจอมปราชญ์บ้าง อย่าอวดรู้อวดฉลาดเหนือใครแล้วมันจะจม ให้พากันนำไปพิจารณา

พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เลิศเลอแล้ว ตั้งแต่เราอยู่ในครอบครัวเหี้ยมเรื้อน ปฏิบัติตนตามศีลตามธรรมของขรราวาสญาตีโยมก็ยังคงเป็นคนดี ถ้ายิ่งออกมาปฏิบัติตนทางเป็นนักบวชด้วยแล้ว ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติตามศีลตามธรรมไม่ให้คลาดเคลื่อนแล้ว เรื่องมรรคผลนิพพานท่านเหล่านี้แหละจะเป็นผู้ทรงไว้ เพราะพุทธศาสนานี้เป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน ไม่ใช่เป็นอะไร เป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน ดีตั้งแต่พื้น ๆ จนกระทั่งดีสุดยอด ไม่เลยจากหลักธรรมของพระพุทธเจ้านี้ไปได้เลย ให้พากันตั้งอกตั้งใจประพฤติปฏิบัติ

พระเราบวชมาก็ให้ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติ อย่าเอางานของขรราวาสมาใช้ในพระเรามันขัดแย้งกัน มันขวางหูขวางตาขวางใจ ขวางศาสนาขวางบ้านขวางเมืองไม่ใช่ของดี งานของพระคือการชำระรักษาศีลของตนให้ดี อย่าให้ด่างพร้อยทะลุขาดแต่อย่างไร ถ้าทำให้ศีลต่างพร้อยขาดทะลุ ก็เหมือนกับพระเราทำจีวรขาดสบงขาดนั้นแหละ ขาดน้อยก็มองเห็นน้อย ขาดมากเห็นมาก ขาดไปหมดทั้งผืนมองเห็นทั้งทำทั้งควยเลย มองไปไหนเห็นแต่พระปล่อยทำปล่อยควยดูไม่ได้ เพราะศีลขาดก็คือผ้าขาด นั่น ถ้ารักษาศีลให้ดีก็เหมือนเรามีผ้าที่ปลอดภัย นุ่งห่มเข้าไปนี้ก็ปกปิดกำบังสกลกายได้

ความชั่วก็เอาธรรมเข้าชำระสะสางมันก็สะอาด ภายในก็สะอาดจิตใจของเราภายนอกก็สะอาดด้วยความประพฤติหน้าที่การงานของพระ อย่าให้ก้าวก่ายกับเพศแห่งความเป็นนักบวชของตน ไปอยู่ที่ไหนเย็น พระนี้ไปอยู่ที่ไหนเย็น และไม่มีใครที่จะได้อิสระมากกว่าพระ ทางบ้านเมืองเขาให้หมดเลย อนุโลมให้หมด ยกให้พระเขาไม่เข้ามาก้าวก่าย หน้าที่ของพระจะบวชจะเรียนก็องค์ จะปฏิบัติบวชไปเท่าไร อยู่จนกระทั่งวันตายก็ได้ ทางบ้านเมืองเขาไม่รบกวน เราจึงให้รู้หน้าที่ของเรา ประพฤติปฏิบัติตัวให้เป็นพระที่ดี ศีลให้บริสุทธิ์

ศิลปินอยู่ที่ไหนก็เย็นสบายๆ ยกตัวอย่างพระกรรมฐานท่านไปอยู่ในป่าในเขายังไม่มีธรรมเป็นพื้นเพของใจ มีแต่ศีลเท่านั้นที่อบอุ่น เวลาไปอยู่แต่ก่อนไม่เหมือนสมัยปัจจุบันนี้ะ ไปอยู่ในป่า ป่าจริง ๆ มีสัตว์มีเสียมี่เนื้อทุกประเภทเป็นอันตรายได้จริง ๆ เวลาไปอยู่ในสถานที่เช่นนั้นมันหวาดมันกลัว ไม่มีอะไรพังกี่พิ้งศีลของตัวเอง เรามีศีลบริสุทธิ์แล้ว พวกสัตว์พวกเสือเขาไม่มีศีลมากินเราเขาตกนรกเราไปสวรรค์ เอ้า ยอมให้มันกิน มันจะกินก็ด้วยกโคตรยกแฆมากินก็ให้มา เราคนเดียวโคตรแฆของเราไม่ปฏิบัติศีลธรรมด้วยความบริสุทธิ์ เราไปสวรรค์คนเดียวเรายังดีกว่าเสียดกนรกทั้งโคตรทั้งแฆของมัน เสียสละใจเลยอบอุ่นนะ อยู่ด้วยความมีศีลบริสุทธิ์

ต่อจากนั้นจิตมีสมาธิมีความสงบเย็นภายในจิตใจ ยิ่งแน่นหนามั่นคงเข้าเป็นลำดับลำดับนี้หมายถึงพระนักปฏิบัติ แต่ก่อนมีสัตว์มีเสียมี่เนื้อจริงๆ ไม่เหมือนทุกวันนี้ ทุกวันนี้ก็มีแต่รูปเสียดิตบ้านดิดเรือนอยู่ เสียดจริงๆ ไม่ค่อยมีกัน มีที่เขามาเลี้ยงไว้เท่านั้นเอง แต่ก่อนมีอยู่ทั่วไป ก้าวไปตรงไหนมีสัตว์มีเสียมี่เนื้อร้ายไปหมด ที่นี้มันต้องกลัว กลัวก็ต้องพิ้งศีลพิ้งธรรม เดินจงกรมไม่ให้คิดออกหาสัตว์หาเสียด ให้คิดอยู่กับคำว่าพุทโธๆๆ จิตไม่ให้เคลื่อนจากนั้น สติบังคับเอาไว้

จิตเมื่อสั่งสมกำลังดีแล้วมีความสงบเย็นแน่นหนามั่นคงมากขึ้น แม้เสียดจะร้องกระหึ่มๆ อยู่ข้างทางจงกรมก็ไม่กลัว เพราะจิตใจสั่งสมกำลังแห่งธรรมเข้ามาเต็มหัวใจแล้วไม่กลัวเสียด เสียดไม่มีธรรม หัวใจเรามีธรรมเสียดมากินได้ยังไง กินไม่ได้ นั่นละจิตใจมีความอาจหาญชาญชัย นี่ละผู้ปฏิบัติจริงๆ อยู่ในป่าท่ามกลางสัตว์เสียดเนื้อร้ายแต่ไม่กลัว เพราะศีลดีธรรมดี ยิ่งมีธรรมหนาแน่นมั่นคงเข้าเท่าไรแล้วยิ่งไม่กลัวเลย ไปที่ไหนไม่กลัว

เพราะจิตของเราเต็มไปด้วยธรรม จิตของเสียดไม่มีธรรมมันจะมากินเราได้ยังไง จิตของผู้หนึ่งมีธรรมคนหนึ่งไม่มีธรรม มันกินไม่ได้ จิตมีความแน่นหนามั่นคง เสียดกระหึ่มๆ อยู่ข้างทางเดินจงกรม เดินจงกรมได้อย่างสบายๆ ไม่ได้กลัวเสียด แต่ก่อนเสียดไม่อดนะ ไม่เหมือนทุกวันนี้ สมัยหลวงตาเทียวอยู่ในนั้นเรียกว่าสัตว์เสียดเนื้อร้ายมีอยู่โดยสมบูรณ์ ก้าวเข้าไปที่ไหนเต็มไปด้วยสัตว์เหล่านี้แหละ จึงได้นำมาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง มันกลัวมากเท่าไร เอา ถ้าจิตอยู่ในขั้นแห่งความสงบก็ให้บริการคำใดก็ได้ พุทโธ ธัมโมหรือสังโฆก็ได้ ให้สติติดแน่นอยู่กับคำบริการ ไม่ให้ส่งออกไปหาสัตว์หาเสียด ถ้าเรากลัวเสียดอย่าส่งไปหาเสียด เอาพุทโธเป็นหลักใจไว้ ต่อไปเราสั่งสมพุทโธแน่นหนามั่นคงเข้าๆ จิตใจสว่างขึ้นมาสงบเย็นแน่นปึ๊งไม่มีกลัวที่นี้เสียด เดินเข้าไปหาเสียดได้เลย นู่นเห็นไหม

ขณะก่อนมันกลัวจนตัวสั่น แต่ขณะหลังนี้จิตมีกำลังทางด้านจิตใจจากภavanaแล้ว เดินเข้าไปหาเสือได้เลย มันเป็นยังไง นั่นละใจมีธรรมไม่ได้กลัวเสือนะ เดินจงกรมสบายๆ เสือกระหึ่มๆ อยู่ข้างทางไม่กลัว เพราะธรรมมีในใจแล้วไม่กลัว สบายๆ ยิ่งจิตมีความเหนียวแน่นมั่นคงทางด้านอรรถธรรมไปเท่าไรสิ่งเหล่านี้ไม่กลัวเลย เดินอยู่ในท่ามกลาง อันตรายที่ว่าสัตว์ว่าเสือนั้นแหละ จิตมีความแน่นหนามั่นคงขึ้นเป็นลำดับ ภavanaพิจารณาไป เอ้า เบื้องต้นจิตยังไม่ได้หลักได้ฐานค่าบริการมอย่าปล่อยวาง เช่นพุทโธๆ อย่าให้คิดออกไปหาเสือ ให้มีสติติดอยู่กับพุทโธๆ ไม่ส่งออกไปข้างนอก จิตสั่งสมกำลังภายในใจแล้ว แน่นหนามั่นคง หายกลัว เดินได้สบายๆ

จากนั้นจิตมีความแน่นหนามั่นคงเข้าไปเป็นสมาธิ ยิ่งไม่กลัว ถ้าจิตก้าวเข้าสู่ วิปัสสนาพิจารณาเรื่องแยกธาตุแยกชั้นว่า เสือเท่านั้นแยกธาตุแยกชั้นเสือแล้ว เสือเขามืออะไรบ้าง ถาม เขาต่างอะไรกับเราจึงไปกลัวเขา ถ้าว่าตา ตาเราก็มี ตาเสือ กลัวตาเขาหรือ ตาเราก็มีไม่เห็นกลัว หูเขา ถ้าว่ากลัวหู หูเราก็มีไม่เห็นกลัวไปกลัวหูเขาทำไม เอา กลัวเล็บ เล็บเรามี ไล่กันไปๆ จนกระทั่งที่สุดถึงหางเสือ นี่ละท่านพิจารณาทางวิปัสสนา พิจารณาไล่ เบี้ย มันกลัวเสือ แยกธาตุแยกชั้นของเสือ จากการพิจารณาทางด้านปัญญา

ที่นี่พิจารณาไปตรงไหนเราก็มีเหมือนกันกับเสือ ไม่เห็นกลัว ไปกลัวเสือทำไม กลัวเขี้ยวมันเขี้ยวเราก็มี แนะ กลัวเล็บเล็บเราก็มี ไล่เข้าไป จนกระทั่งถึงหางเสือที่นี่ จนตรอกนะ เราไม่มีหาง เรากลัวหางมันเหรอ อ้าว ตั้งแต่มันยังไม่เห็นกลัวหางมัน เราอยู่ห่างไกลกว่ากันกลัวมันทำไม แนะแก้กันอย่างนั้นละ นั่นละท่านแยกธาตุแยกชั้นของเสือ ถึงขั้นวิปัสสนา พิจารณาทางวิปัสสนา ในขั้นสงบอยู่กับความสงบไม่ออกก็เกิดความกล้าหาญขึ้นมา ถึงขั้นวิปัสสนาพิจารณาแยกธาตุแยกชั้นของเสือ ธาตุชั้นของเสือกับธาตุชั้นของเรา มันเป็นเหมือนกัน ไม่เห็นอะไรที่น่ากลัวกัน ผ่านไปได้สบายๆ

จากนั้นมาพอเข้าถึงจิตว่าง เอาที่นี้พิจารณาว่าเสือกำหนดว่าเสือพับขึ้นมาเท่านั้นดับแล้ว จะแยกธาตุแยกชั้นว่าเป็นเล็บเป็นฟันของเสือได้อย่างไร พอตั้งขึ้นมาเป็นเสือพับดับพร้อมๆ นี่จิตหลายชั้นนะ จิตเข้าถึงชั้นว่างแล้วกำหนดว่าเสือตั้งพับดับพร้อม จะไปทันกลัวได้อย่างไร ดับพร้อมๆ สุดท้ายว่างไปหมด ไม่มีอะไรกลัว สัตว์เสื่ออะไรไม่กลัวทั้งนั้นๆ นี่การพิจารณาทางด้านปัญญา ท่านพิจารณาของท่านอย่างนั้น จนกระทั่งจิตว่าง ว่างแล้วไปกลัวอะไร ไม่เห็นมีอะไรจะกลัว

จากนั้นก็ผ่านไปๆ ถึงขั้นหลุดพ้นด้วยการพิจารณาธรรมทั้งหลาย โดยอาศัยสิ่งภายนอกเป็นหินลับปัญญา ปัญญาเราพิจารณาตามสิ่งเหล่านั้นแหละ แล้วเกิดความกล้า

หาญชาญชัย ผ่านไปได้ๆ สุดท้ายก็หลุดพ้น ผู้ปฏิบัติธรรมปฏิบัติเพื่อมรรคเพื่อผลเพื่อ
นิพพาน อย่าทำเชื่อๆ ซ้ำๆ อย่าทำท้อแท้อ่อนแอ นักปฏิบัติ พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาของ
โลกเป็นได้ทุกพระอาการที่เคลื่อนไหว ไม่มีคำว่าท้อแท้อ่อนแอ เหลวไหลโลเลโลกเลก
เหมือนโลก มองดูพระอาการใดมีแต่พระอาการของศาสดาเป็นตัวอย่างได้ทั้งนั้นๆ

เราเป็นลูกศิษย์ของตถาคตให้เป็นคนมีความสุขคัมภีรภาพ อดทน ควรเป็นเป็น
ควรตายตาย ไม่ต้องถอย พิจารณาลงไปๆ ก็เลสั่นละพาให้กลัว กลัวนั้นกลัวนี้ มีแต่กิเลส
หลอก ตีกิเลสเข้าไปแล้วความกลัวหายไปๆ สุดท้ายความกลัวไม่มี อยู่ในท่ามกลางเสียก็ไม่
กลัวเสีย นั้นละเวลาจิตมันได้ผ่านไปแล้วเป็นอย่างนั้น นี่สอนท่านนักปฏิบัติทั้งหลาย เวลานี้
ไม่ค่อยมีเสียแล้วแหละ มีแต่เขาเลี้ยงไว้ในกรงเท่านั้นเอง แต่ก่อนมีเสียจริง ๆ

เดินจงกรมอยู่บางที่มันมานั่งอยู่ข้างทางจงกรมก็มีเสื่อนะ พระกรรมฐานมีอยู่ทั่วๆ
ไป ครูบาอาจารย์ท่านเคยเล่าให้ฟัง เดินจงกรมไปมานี้เสื่อมานั่งอยู่ข้างๆ ทางจงกรม มอง
ไปเป็นเสื่อ มี หลายองค์ ท่านเดินจงกรมไปเสื่อมานั่งอยู่ข้างทางจงกรม ห่างกันประมาณ ๒
วา ทางนี้ก็เดินไปๆ ทางนั้นก็นั่งดูอยู่ มันคงไม่ทำท่านคิดอย่างนั้น ถ้าหากมันจะทำแล้วมัน
จะมานั่งเฝ้าเราทำไม มันทำแล้ว แต่นี้มันนั่งดูเรา แสดงว่ามันไม่ทำ ท่านก็เดินของท่านไป
แต่เสื่อนี้อาจจะเป็นเสื่อเทพบันดาลก็ได้เนะ

ครูบาอาจารย์ท่านเคยเล่าให้ฟังพอเป็นคติตัวอย่าง ซึ่งเป็นความจริงที่ท่านเจอพบ
เห็นแล้วมาเล่าให้ฟัง บางที่เดินจงกรมมันมานั่งอยู่ข้างทางจงกรม มองไป โถ เสื่อเป็นเสื่อ
โครงเสียด้วย มันไม่ได้นั่งหมอบ ถ้านั่งหมอบแล้วเป็นลักษณะที่จะเอาละนั้น ถ้าเป็นแมวก็
หมอบเพื่อจะตะปบ ถ้าเสื่อก็นั่งหมอบเพื่อจะกัดละ แต่นี้มันนั่งเหมือนหมา นั่ง เอาขาพับเอาไว้
นั่งเหมือนหมา นั่งดู อ้อ นี่เสื่อ คนก็เดินจงกรมอยู่นี้เสื่อก็นั่งดูอยู่นั้น อย่างนั้นก็ มี แต่อาจจะ
เป็นเสื่อเทพบันดาลก็ได้ ตามที่ท่านเล่าให้ฟัง เดินไปให้กลัวก็ไม่กลัว แต่ชนลูกชู้ท่านว่าเง้น
ชนลูก แต่กลัวจริงๆ ก็ไม่กลัวก็เดินไปอย่างเง้นละ

ที่นี้สำคัญที่ความคิด พอคิดขึ้นว่า อ้อ จะมานั่งเฝ้าที่นั่งเฝ้ากันหาอะไร อยาก
ไปหากินที่ไหนก็ไปซี พอคิดอย่างนี้ขึ้นมาทางนั้นกระหึ่มขึ้นแล้ว คำราม เฮ้อๆ ขึ้นเลย
เหมือนเทพบันดาลรู้ความคิดของเรา ที่นี้ทางนี้พลิกความคิดเสียใหม่ อ้อ ถ้าไม่ไปหาอยู่
หากินไม่หิวไม่โหยจะนั่งเฝ้าอันตรายให้ก็ไม่เป็นไร ทางนั้นก็เงียบไม่ว่า ทางนี้ก็เดินจงกรม
ไปเรื่อย ๆ เขาก็นั่งอยู่อย่างเง้น นี่เหมือนว่าเทพบันดาล ถ้าคิดไปอย่างเหมือนกับว่าไล่เขา
หนีเขาคำรามขึ้นทันที พอว่าให้เขารักษาที่ดี เขาไม่ว่าอะไร เขาก็อยู่นั้น เขามาทดลองเฉยๆ
มีเท่านั้นเขาไม่มาซ้ำๆ ซากๆ อะไร เสื่อ ก็อย่างนี้นักภาวนา

แต่ก่อนสัตว์เลื้อมีเยอะ ทุกวันนี้ไม่ค่อยมี พุดถึงเรื่องการภาวนาต้องสมบุกสมบัน สละเป็นสละตายจริงๆ บางครั้งที่ควรตาย เอ้า ตายว้างนั่นเลย มันกลัวเสืออยู่ที่ตรงไหนเดิน บุกเข้าไป เวลาเราเดินจงกรมความกลัวมากๆ นี่ มันวาดภาพเสือไปไว้ทั้งสองข้างทาง มีแต่ ตัวใหญ่ๆ หมอบอยู่สองข้างทางจงกรมเรา เป็นอย่างนั้นก็มิหนะ บุกเข้าไปหามันไม่มี มีแต่ สัญญาอารมณณ์มันหลอกเรา บุกเข้าไปไหนก็ไม่มี เดินบุกไปเรื่อยเลยไม่มี โอ๊ย นี่สัญญา อารมณณ์มันหลอกเรา นั่น ท่านดัดสันดานท่านเป็นอย่างนั้นละนักภาวนา อันนี้ไม่เคยมีใคร เล่าให้ท่านทั้งหลายฟังนะ

พระกรรมฐานแต่ก่อนสัตว์เลื้อชุกชุมนะ ทุกวันนี้ไม่ค่อยมี ท่านมีท่านเจอเสมออย่าง นี้ แต่ไม่เคยเห็นเสือกินพระนะ เดินจงกรมอยู่เฝ้าเขาคงจะดูอยู่ก็มี แต่ไม่เห็นทำไม เขาเดิน จากไปจากมาเห็นรอยเขาดอนเข้า อย่างนั้นมี เขาไม่เห็นเดินวกวน ถ้าเดินวกวนพอทำเขา จะทำ แต่นี่ไม่เห็น เดินผ่านไปผ่านมารธรรมดาอย่างนั้นก็มิ นี่ละการฝึกหัดภาวนาต้องเอา เป็นเอาตายเข้าว่า ควรกลัวกลัว เอ้า ควรเป็นเป็น ควรตายตาย กิเลสมันหมอบตอนนั้นละ ถ้าว่ากลัวเท่าไรยังตัวสั้นเข้าไปแล้วเท่านั้นละ เดียวก็เผ่นจากทางจงกรม

ถ้าเอาธรรมเข้าสู่แล้ว เสือที่ไหน หมอบราบที่ไหน ไปที่ไหนไม่เห็นมี มีแต่สัญญา อารมณณ์หลอกเฉยๆ กลับมาเดินจงกรมได้อย่างสบายเลย นี่พุดถึงเรื่องการภาวนาให้นัก ปฏิบัติทั้งหลายฟัง ให้พากันตั้งอกตั้งใจภาวนา การภาวนานี้เป็นสำคัญมากทีเดียว พระเรา นี้เรื่องการภาวนาสำคัญมากยิ่งขึ้นกว่างานอื่นใด งานภาวนาเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา มีสติ ติดแนบอยู่กับคำบริกรรมหรือจิตของตนที่มีความสงบ หรือสว่างามอะไรให้มีสติติดแนบ ความเพียรจะติดกันไปตามนั้นแหละ ถ้าไม่เปลอสติความเพียรไม่ขาด ถ้าเปลอสติเมื่อไร ความเพียรขาดเมื่อนั้น

ให้ตั้งอกตั้งใจแก่กิเลสตัณหาอยู่ภายในใจ แก้ออกไปๆ กิเลสนี้จะจางไปๆ จางไปๆ เรื่อยๆ จนกระทั่งแก่เข้าถึงขั้นภูมิของร่างกาย พิจารณาร่างกายหมดทุกสัดทุกส่วนอิมพอ หยุดการพิจารณาร่างกาย อิมพอแล้ว นั่นถึงขั้นอิมพอพอ พิจารณาร่างกายอสุภะอสุภัง ทุกข์ อนิจจัง อนตตตา พิจารณาแล้วพิจารณาเล่า พิจารณาไม่หยุดไม่ถอยจนมีความชำนาญแล้วอิมตัว ปล่อยวางการพิจารณาร่างกายแล้วผ่านไปได้ด้วยภูมิพระอนาคามี พอ ร่างกายหมดความหมายในการพิจารณาแล้ว จิตอิมตัวแล้ว นั่นละกามราคะสิ้นไปตรงนั้น

จากนั้นก็เอาอารมณณ์อันนี้ละเป็นอารมณณ์ละเอียดฝึกซ้อมเข้าไปๆ จิตละเอียดเข้าไป ที่เกิดของพระอนาคามีก็มี อวิหา อตปฺปา สุทฺทสฺสา สุทฺทสฺสี อภินิษฐา ผ่านเข้าไปเรื่อยๆ จิตเข้าไปสู่ขั้นละเอียดหมดสกลกายไม่มีทางพิจารณา มีอารมณณ์ของจิตที่เกิดขึ้นดับไปทั้งดี

ทั้งชั่ว ตามต้อนเข้าไปหาจิตที่มีอวิชชาอยู่ภายในจิต ตามเข้าไป เกิดดีก็ดับชั่วก็ดับ ตามเข้าไป สุดท้ายก็มีแต่ความเกิดความดับของมันไม่ใช่ของจริงของจริงอะไร จนกระทั่งเข้าถึง อวิชชา ถอนพรวดขึ้นมาจากหัวใจแล้วจิตก็เหมือนฟ้าดินถล่ม สว่างจ้าขึ้นมาเลย นั่นละสิ้นกิเลสแล้วจากการภาวนา

เราทั้งหลายเป็นผู้บวชมาเพื่อมรรคเพื่อผลให้จำคำนี้ให้ดี จิตเมื่อมีความสงบแล้วให้พิจารณาทางด้านปัญญาตามโอกาสอันควร เวลาเข้าสู่สมาธิให้เข้าสู่สมาธิอย่าไปกังวลกับทางด้านปัญญา เอา อย่างไรจิตจะสงบให้เข้าเพื่อความสงบไม่เป็นกังวลกับทางด้านปัญญา ที่นี้เมื่อจิตสงบได้กำลังวังชาแล้ว ให้ถอนออกจากความสงบเข้าสู่ปัญญา พิจารณาแยกธาตุแยกชั้นธอสุภะอสุภัง ทุกข์ อนิจจัง อนัตตา ในร่างกายของเราเนี่ย จนกระทั่งจิตใจเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าแล้วถอยเข้ามาสู่สมาธิเพื่อพักเอากำลัง

เมื่อจิตมีกำลังแล้วออกทางด้านปัญญาอีก พิจารณาอย่างเก่านั้น แล้วต่อไปก็ค่อยก้าวไปๆ นี่ขอสรุปความลงเลย สุดท้ายหลุดพ้นไปได้เลยด้วยการพิจารณาอย่างนี้ ร่างกายเมื่อถึงขั้นหมดสภาพหมด อิมตัวแล้วหมด จะให้พิจารณาอีกไม่ยอมพิจารณา เรียกว่าอิมแล้ว ถ้าเรารับประทานก็เรียกว่ารับประทานอิมแล้วจะรับประทานหาอะไร หวานก็อิมคาวก็อิมทุกอย่างแล้วหยุด นี่ร่างกายทุกสัดทุกส่วนพิจารณาจนชำนาญชำนาญชำนาญของทุกอย่างแล้วปล่อยวางลง ก็เหลือแต่นามธรรมภายในใจที่เกิดจากจิต ตามเข้าไปตามต้อนเข้าไปพิจารณา เกิดแล้วดับดับแล้วเกิด แล้วก็ไม่พ้นจาก อวิชชาปัจจุชา สงขารชา อวิชชานั้นละเป็นเครื่องหนุนให้เกิดสังขาร สังขารนี้เป็นสังขารสมุทัย ตามต้อนเข้าไปหาอวิชชา

พอถึงอวิชชาแล้วอวิชชาจะถอนพรวดออกมาเลย ปัจจุชา สงขารชา ไม่มีที่นี้ อวิชชาปัจจุชา สงขารชา สังขารที่เป็นสมุทัยหมดโดยสิ้นเชิง เพราะอวิชชาตัวรากเหง้าสำคัญมันหมดไปแล้ว ก็มีแต่สังขารชั้นธอล้วนๆ อย่างเช่นพระอรหันต์ พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ความคิดสังขารมี แต่เป็นชั้นธอล้วนๆ ไม่มีกิเลสตัณหาเข้าเจือปนเหมือนกิเลสอวิชชายังครองตัวอยู่เลย ให้พากันตั้งใจประพฤติปฏิบัติ เอาให้จริงเอาให้จัง ปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์ในปัจจุบัน ศาสนาพุทธเราเนี่ยสุดๆ ร้อนๆ ต่อมรรคผลนิพพานสำหรับผู้ปฏิบัติ แต่ผู้ไม่ปฏิบัติก็มีแต่เท่าฟ้อ ๆ มรรคผลนิพพานไม่มี บาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี พรหมโลกไม่มี นิพพานไม่มี แล้วอะไรละมี คือความอยาก อยากอะไร อยากทำชั่ว ทำลงไปตายแล้วจม พวกนี้จมทั้งนั้นนะ

ไอ้พวกที่กลัวบาปกลัวบุญอยู่ไม่ทำ ระมัดระวัง ถึงทำก็ทำเหาะๆ แหะๆ ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยเหมือนคนที่ถือด้านหาญธรรม เหยียบหัวพระพุทธเจ้าว่าบาปไม่มีบุญไม่มี

แล้วทำเต็มความต้องการของตน ผู้นี้จ้ม ให้พากันจำเอานะพี่น้องทั้งหลาย คำพูดเหล่านี้ไม่มีคำพูดของใครเสมอเหมือนคำพูดพระพุทธเจ้า ว่าบาปมีพระพุทธเจ้าแสดงเอง บุญมีพระพุทธเจ้าแสดงเอง นรกมีสวรรค์มีเปรตผีประเภทต่างๆ มี เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เป็นจอมปราชญ์ ไม่ใช่คำสอนของคนโง่ คนโง่นี้มีแต่ไปหาลบ

พระพุทธเจ้าว่าบาปมี มันก็บอกว่าบาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มีสวรรค์ไม่มี พรหมโลกไม่มี นิพพานไม่มี เปรตผีไม่มี ตายแล้วจวมไปหาประเภทที่ว่าไม่มีนั้นละ ไปเจอเอาแต่ของไม่มีๆ ที่ตนสำคัญเอาไว้ ของจริงมันไม่ได้ถูกลบ ลบแต่ความสำคัญเฉยๆ ของจริงมันมี บาปบุญนรกสวรรค์มี นั้น จะไปเจอเอาอย่างนั้นละ ให้พากันระมัดระวังทุกคนๆ วันนี้ก็ได้ฟังเทศน์หลวงตาพอประมาณ เสี่ยงก็ออกพอประมาณไม่มากนัก แต่ก็พอได้ยินทั่วถึงกัน ให้พากันประพฤติปฏิบัติ

พุทธศาสนานี้เป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพานตลาดแห่งบุญกุศล ศาสดาองค์เอกเป็นผู้แสดงไว้ ให้เชื่อศาสดาถ้าอยากมีครูมีอาจารย์ ลูกมีพ่อแม่ให้เชื่อพ่อเชื่อแม่ ลูกมีครูมีอาจารย์ให้เชื่อครูอาจารย์ แล้วเราจะค่อยผ่านไปเพื่อความสวัสดิ์ปลอดภัยทุกภพทุกชาติไป สุดท้ายก็ถึงพระนิพพานได้เช่นเดียวกันหมดนั้นละ

การแสดงธรรมนี้เห็นว่าสมควรแก่กาลเวลาและธาตุขันธ์ จึงขอยุติเพียงเท่านี้ ขออำนวยการพรให้พี่น้องทั้งหลายมีความสุขกายสบายใจทั่วหน้ากันเทอญ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz